

Sygn. akt VIII **Pa 192/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Pierzycka-Pająk
Sędziowie:	SSO Maria Gawlik SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014r. w Gliwicach

sprawy z powództwa W. S. (S.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej Zakładowi (...) w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 11 września 2013 r. **sygn. akt** IV P 206/10

oddala apelację.

(-) SSO Maria Gawlik (-) SSO Maria Pierzycka-Pająk (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 192/13

UZASADNIENIE

Powód W. S. domagał się od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. Zakładu (...) w W., zadośćuczynienia w kwocie 20.000 złotych w związku z chorobą zawodową - pylicą oraz z chorobami współlistniejącymi - zwyrodnieniami obu barków, stóp, rąk, kręgosłupa wszystkich odcinków.

W odpowiedzi na pozew, pozwana (...) Spółka Akcyjna w K. wskazała, że jest następcą prawnym (...) Spółki (...) z siedzibą w G., w skład której wchodziła Kopalnia (...), w której pracował powód oraz, że na mocy uchwały Zarządu Kompanii jednostką organizacyjną zobowiązaną do prowadzenia spraw wynikających z roszczeń byłych pracowników

jest Zakład (...) w W.. W dalszej części pozwana stwierdziła, że uznaje, co do zasady roszczenie objęte żądaniem pozwu w zakresie pylicy płuc, jednakże w jej ocenie należne powodowi zadośćuczynienie winno zostać ustalone na kwotę 5.000 złotych i w związku z powyższym wniosła o zasądzenie na rzecz powoda kwoty 5.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za stwierdzoną u powoda pylicę płuc, oddalenie żądania pozwu w pozostałym zakresie oraz o zasądzenie na podstawie art. 101 k.p.c. kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, że uznaje, co do zasady odpowiedzialność swojego poprzednika prawnego, a tym samym własną, z tytułu choroby zawodowej powoda – pylicy płuc, jednakże w jej ocenie żądana kwota 20.000 złotych jest rażąco wygórowana.

Wyrokiem częściowym z dnia 12 września 2012 roku Sąd Rejonowy w Zabrze zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za chorobę zawodową – pylicę płuc.

Wyrokiem końcowym z dnia 11 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił powództwo w pozostałym zakresie i zasądził od powoda na rzecz pozwanej 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że :

W. S. był pracownikiem Kopalni (...) w G., którego następcą prawnym jest pozwana. Zatrudniony był w okresie od dnia 16 czerwca 1981 roku do dnia 29 października 1999 roku, na stanowiskach elektromontera na powierzchni i elektromontera pod ziemią.

W okresie zatrudnienia u pozwanej do obowiązków powoda należało utrzymanie ruchu w wyrobiskach przodkowych i na ścianach. W miejscu pracy występowały zapylenie, wilgoć, dymy postrzałowe, ponadto istniała konieczność pracy na kolanach oraz przemieszczanie się po śliskich powierzchniach.

Decyzją nr (...) z dnia 04 maja 1999 roku Powiatowy Inspektor Sanitarny w G. orzekł, że u powoda występuje choroba zawodowa – przewlekła choroba narządu ruchu wywołana sposobem wykonywania pracy – łąkotka.

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2000 roku w sprawie VI P 1079/99 Sąd Rejonowy w Gliwicach przyznał powodowi między innymi zadośćuczynienie w kwocie 4.000 złotych w związku z cierpieniami i krzywdą moralną związanymi z wyżej wskazaną chorobą zawodową.

U powoda stwierdzono również chorobę zawodową pylicę płuc.

Powód cierpi na zespół bólowy kręgosłupa, na tle zmian zwyrodnieniowo-wytwórczych, sklinowacenia trzonów kręgow (…), (...) oraz sakralizacji kręgu L5, zmiany zwyrodnieniowe stawu barkowo – obojczykowego prawego, zespół bólowy barków, uszkodzenie łąkotki przysrodkowej kolana lewego pochodzenia zawodowego, niestabilność przednia stawu kolanowego lewego, zespół bólowy stawów kolanowych na tle rozwijającej się choroby zwyrodnieniowej o niewielkim nasileniu, uogólnioną chorobę zwyrodnieniową drobnych stawów rąk i stóp bez zaburzenia funkcji stawów, paluchy sztywne. Schorzenia stwierdzone u powoda mają w większości charakter samoistny, związany z naturalnym przebiegiem procesu starzenia się organizmu. Stwierdzone u powoda schorzenia mają charakter trwałe. Dlatego powód okresowo musi się leczyć, korzystać z rehabilitacji zarówno stacjonarnej, jak i sanatoryjnej. Schorzenia, które można uznać za częściowo spowodowane warunkami pracy panującymi u pozwanej są jedynie dolegliwości bólowe stawów kolanowych oraz ramiennych, jednak są one na równi spowodowane warunkami pracy, jak i procesami starzenia się organizmu. Schorzenia, na które obecnie cierpi powód nie mają wpływu na jego aktywność życiową. Procentowy uszczerbek na zdrowiu wywołany warunkami pracy w chwili obecnej nie uległ zmianie i w występuje jedynie w odniesieniu do stawów kolanowych wynosząc 3 %. Natomiast procentowy uszczerbek na zdrowiu z tytułu pozostałych schorzeń ortopedycznych stwierdzonych u powoda wynosi 0 %.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że roszczenia powoda zgłoszone w rozmiarze przewyższającym kwotę 5.000 zł nie zasługują na uwzględnienie.

Pozwany uznał częściowo - do kwoty 5.000 złotych roszczenie powoda o zapłatę zadośćuczynienia, lecz jedynie z tytułu choroby zawodowej - pylicy płuc, wywołanej warunkami pracy u pozwanej. Wyrokiem częściowym z dnia 12 września 2012 roku Sąd zasądził na rzecz powoda zadośćuczynienie za chorobę zawodową pylicę płuc w kwocie 5.000 złotych.

Sąd Rejonowy stwierdził, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu.

Podstawa odpowiedzialności strony pozwanej była bezsporna – art. 435 § 1 k.c.

Powód na skutek warunków pracy u strony pozwanej nie doznał uszczerbku na zdrowiu w postaci chorób zwyrodnieniowych, a dodatkowo pomiędzy stwierdzonymi w toku postępowania u powoda chorobami, a warunkami pracy nie istnieje adekwatny związek przyczynowy. Sąd Rejonowy zaznaczył, że powód w toku postępowania podkreślał, iż nie domaga się zadośćuczynienia z tytułu stwierdzonej u niego choroby zawodowej narządu ruchu, zresztą zadośćuczynienie z tego tytułu zostało mu zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach. Powód domagał się zadośćuczynienia w związku z innymi współistniejącymi schorzeniami, które sam określił, jako choroby zwyrodnieniowe. Biegły sądowy z zakresu traumatologii i ortopedii, w sporządzonych opiniach w sposób jasny i nie budzący wątpliwości wskazał, że schorzenia z tytułu wystąpienia, których powód domagał się zadośćuczynienia związane są z naturalnymi procesami starzenia się organizmu i mają charakter samoistny. Dlatego nie można przyjąć odpowiedzialności pozwanej za szkodę, która nie została wywołana przez ruch przedsiębiorstwa. Mając na uwadze powyższe, wobec braku przesłanek z art. 435 k.c. i 445 k.c., powództwo, jako nieuzasadnione zostało oddalone. Orzeczenie o kosztach postępowania Sąd oparł o regulację art. 98 k.p.c., w związku z § 6 pkt 5 i § 11 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

Wyrok zaskarżył apelacją powód. Wskazał on, że zaskarża wyrok częściowy w części to jest w punkcie 1 ponad kwotę 5.000 zł i w całości wyrok końcowy. Zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 445§ 1 k.c. polegającą na przyjęciu, że powodowi należna jest tytułem zadośćuczynienia za chorobę zawodową pylicę płuc jedynie kwota 5.000 zł , gdyż odpowiednia wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Powód wniósł o zmianę wyroku przez zasądzenie dodatkowo na jego rzecz kwoty 10.000 zł (w sumie 15.000 zł) tytułem zadośćuczynienia za krzywdę związaną z chorobą zawodową - pylicą płuc. Powód podkreślił, że pylica jest chorobą nieuleczalną i możliwe jest jedynie pogorszenie stanu zdrowia. Powód nie zgodził się także z rozstrzygnięciem dotyczącym kosztów zastępstwa procesowego. Jego znaniem nie powinien ponosić tych kosztów.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach zważył, co następuje: apelacja nie jest zasadna.

Powód w apelacji domaga się zmiany wyroku i zasądzenia dalszej kwoty 10.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za chorobę zawodową - pylicę płuc. W pozostałym zakresie orzeczenia nie skarży.

Wyrokiem częściowym z 12 września 2012 roku Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda 5.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za pylicę płuc. Wyrok ten nie zawiera części oddalającej dalej idące roszczenie o zadośćuczynienie w związku z pylicą. Powód wniósł apelację od tego wyroku domagając się większej kwoty. Apelacja została odrzucona postanowieniem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 9 listopada 2012 roku jako skierowana przeciwko rozstrzygnięciu nieistniejącemu. Wyrokiem z dnia 11 września 2013 roku Sąd Rejonowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie – zatem także w zakresie roszczenia o zadośćuczynienie z tytułu choroby zawodowej pylicy płuc ponad kwotę 5.000 zł zasądzoną wyrokiem częściowym. W tej sytuacji uzasadnienie Sądu I instancji powinno wskazywać z jakiej przyczyny nie zostało zasądzone zadośćuczynienie wyższe niż 5.000 zł z tytułu pylicy płuc. Uzasadnienie zawiera tylko wskazanie, że roszczenie było uzasadnione do kwoty uznanej przez pozwaną. Sąd II instancji jest sądem rozpoznającym apelację od rozstrzygnięcia zawartego w sentencji orzeczenia i nie jest związany zakresem uzasadnienia.

Prawomocnym wyrokiem częściowym z 12 września 2012 roku Sąd Rejonowy w Zabrze ustalił, że z tytułu choroby zawodowej - pylicy płuc (...) Oddział w W. stwierdził 15 % uszczerbek na zdrowiu. Z tego tytułu powodowi zostało wypłacone jednorazowe odszkodowanie przez organ rentowy w kwocie 8.835 zł – decyzja z dnia 22 października 2009 roku. Powód cierpi na pylicę płuc bez zaburzeń wentylacyjnych i wymiany gazowej, uwidacznia się ona w zmianach rtg klatki piersiowej. W sytuacji normalnego trybu życia nie ma wpływu na codzienne funkcjonowanie. Nie daje ona dolegliwości bólowych, jest jednostką chorobową, która nigdy nie ustąpi i możliwe jest tylko pogorszenie. Jednakże możliwe jest także jej zahamowanie pod warunkiem braku narażenia na działanie pyłu kamiennego. Powód przestał pracować w kopalni i warunek ten został spełniony. Powyższe zostało ustalone na podstawie opinii biegłego pulmonologa A. B. / karta 96-110, 138/.

Skarżący zarzuca naruszenie Sądowi I instancji przepisu art. 445 § 1 k.c. i wskazuje, że zadośćuczynienie zasądzone na jego rzecz nie jest odpowiednie. W ocenie Sądu II instancji przepis ten został zastosowany prawidłowo. Zadośćuczynienie spełnia funkcję odszkodowawczą i ma rekompensować doznane cierpienia. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazywał, że musi to być kwota odpowiednia - czyli mająca realną wartość ekonomiczną i nie powodująca nieuzasadnionego wzbogacenia po stronie uprawnionego. Ponadto zadośćuczynienie uregulowane przepisami k.c. , którego może domagać się pracownik od pracodawcy ma charakter uzupełniający w stosunku do roszczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych, do których zaspokojenia zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W niniejszej sprawie powód otrzymał z ZUS 8.835 zł tytułem jednorazowego odszkodowania. Zadośćuczynienie od pracodawcy ma za zadanie wyrównać krzywdę jeszcze nie zaspokojoną. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że brak podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia w większym rozmiarze niż uznany przez pozwaną. Powód podnosi, że pylica jest chorobą nieuleczalną i może się tylko pogorszyć. Twierdzenia skarżącego w tym zakresie są prawdziwe jednak nie uzasadniają zmiany orzeczenia. Z opinii biegłego pulmonologa A. B. wynika, że pylicy płuc nie da się wyleczyć. Polega ona na zmianie w mięszu płuc pod wpływem pyłu występującego w kopalniach węgla kamiennego. Jednakże w przypadku powoda choroba manifestuje się jedynie w rtg klatki piersiowej. Nie wiąże się ona z zaburzeniami wentylacji płuc lub wydolnością. W życiu codziennym w przypadku powoda pylica nie daje objawów i nie jest źródłem dolegliwości bólowych. Faktem jest, jak już podniesiono, że pylicy nie da się wyleczyć i może się ona pogorszyć. Jednak w obecnym stopniu zaawansowania nie daje objawów u powoda poza zmianami w obrazie rentgenowskim. Ponadto nie będzie się rozwijała jeśli powód nie będzie narażony na działanie pyłu kamiennego. Powód nie pracuje już w kopalni i nie jest narażony na działanie pyłu. W tej sytuacji jego choroba została zahamowana.

W zakresie kosztów zastępstwa procesowego powód został obciążony nimi w całości – w części w której przegrał proces na podstawie art. 98 k.p.c., a w części w której zasądzono na jego rzecz 5.000 zł na podstawie art. 101 k.p.c. Przepis ten stanowi, że zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. W niniejszym postępowaniu pozwana uznała żądanie w odpowiedzi na pozew i wykazała, że pismem z 1 marca 2010 roku proponowała powodowi wypłatę 5.000 zł zatem nie dała podstaw do wytoczenia powództwa w tej części. Powód nie wykazał zaś, że zachodzą okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania go kosztami zastępstwa procesowego. Podkreślić należy, że zasadą jest obciążanie kosztami strony przegrywającej i jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach Sąd może odstąpić od tej reguły.

Mając powyższe na uwadze apelację oddalono na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Maria Gawlik SSO Maria Pierzycka-Pająk SSO Patrycja Bogacińska-Piątek